

Računarska grafika 2

13M111RG2

3 OpenGL

OpenGL

- OpenGL je
 - API (Applications Programming Interface)
 - softverski interfejs ka grafičkom hardveru
 - sloj između programera i grafičkog hardvera
 - platformski je nezavisan
- Omogućava opis scena na najnižem nivou

OpenGL

- Istorijat :

- 1980 – IrisGL (**Silicon Graphics**)
- 1992, 1997, 1998 – OpenGL verzije 1.0, 1.1, 1.2
- 2001, 2002, 2003 – OpenGL verzije 1.3, 1.4, 1.5
- 2004, 2006 – OpenGL verzije 2.0, 2.1
- 2008 – OpenGL verzija 3.0 (**Khronos Group**)
- 2009(maj), 2009(avgust) – OpenGL verzije 3.1, 3.2
- 2010(mart) – OpenGL verzije 3.3, 4.0
- 2010(jul) – OpenGL verzija 4.1
- 2011(avgust) – OpenGL verzija 4.2
- 2012 – OpenGL verzija 4.3
- 2013 – OpenGL verzija 4.4
- 2014 – OpenGL verzija 4.5
- 2017 – OpenGL verzija 4.6

Na kursu
ćemo se
baviti ovim
verzijama.

Khronos grupa

Active Standards [edit]

- 3D Commerce, aligns the 3D asset workflow for online retail
- [COLLADA](#), a file-format intended to facilitate interchange of 3D assets
- [EGL](#), an interface between Khronos rendering APIs such as OpenGL ES or OpenVG and the underlying native platform window system^[4]
- [glTF](#), a file format specification for 3D scenes and models^[5]
- [NNEF](#) reduces machine learning deployment fragmentation by enabling a rich mix of neural network training tools and inference engines to
- [OpenCL](#), a cross-platform computation API.^[7]
- [OpenGL](#), a cross-platform computer graphics API
- [OpenGL ES](#), a derivative of OpenGL for use on mobile and embedded systems, such as [cell phones](#), portable gaming devices, and more
- [OpenGL SC](#), a safety critical profile of OpenGL ES designed to meet the needs of the safety-critical market
- [OpenVG](#), an API for accelerating processing of 2D [vector graphics](#)
- [OpenVX](#), Hardware acceleration API for [Computer Vision](#) applications and libraries
- [OpenXR](#), an open and royalty-free standard for [virtual reality](#) and [augmented reality](#) applications and devices
- [SPIR](#), an intermediate compiler target for OpenCL and Vulkan
- [SYCL](#), a single-source C++ DSEL for heterogeneous computing
- [Vulkan](#), a low-overhead computer graphics API
- [WebGL](#), a JavaScript binding to OpenGL ES within a browser on any platform supporting the OpenGL or OpenGL ES graphics standards

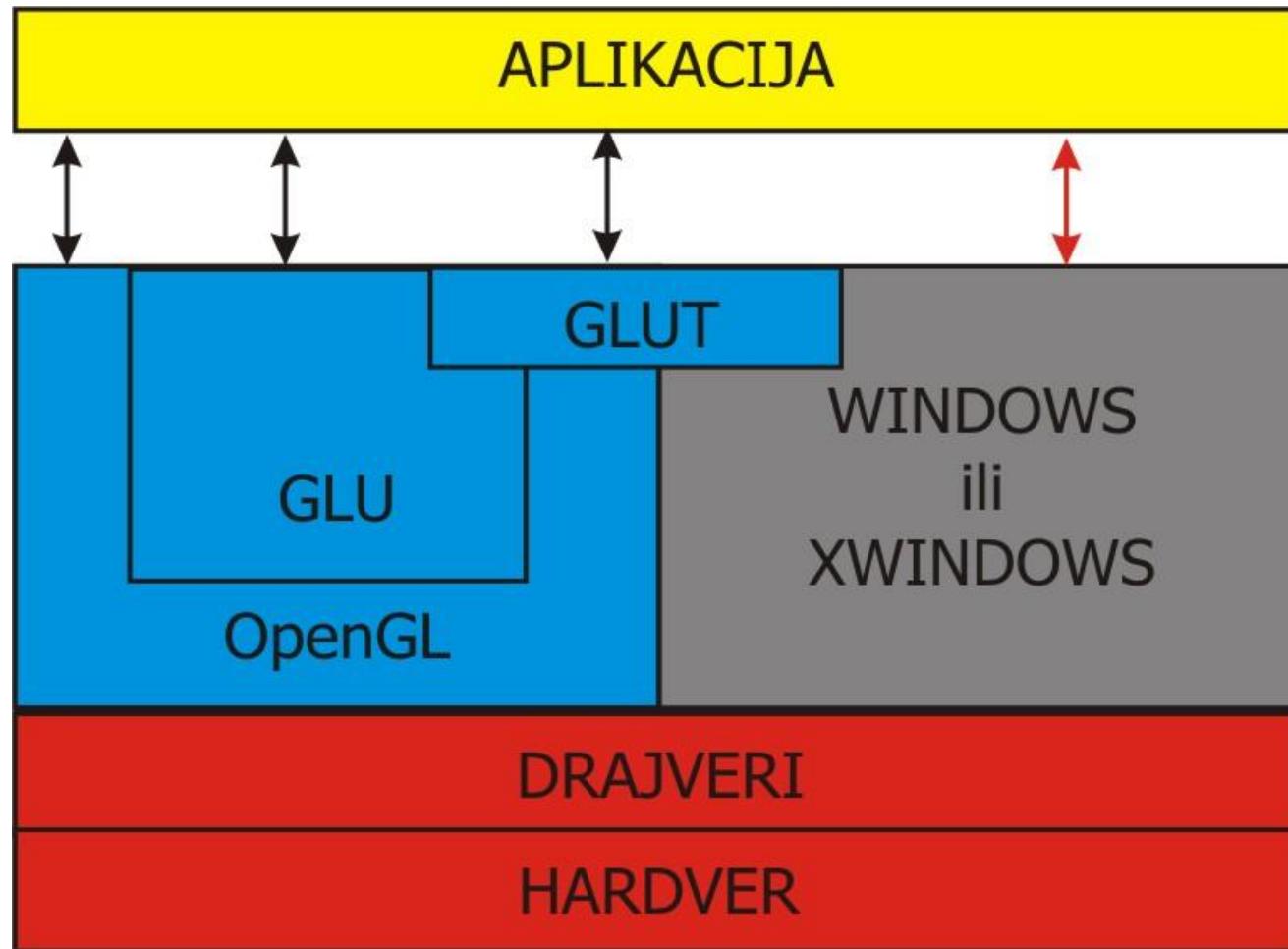
OpenGL prateće biblioteke (C/C++)

- OpenGL – gl.h
- OpenGL Utility Library (GLU) – glu.h
 - Transformacija koordinata
 - Osnovni objekti
 - NURBS
 - Sastavni deo OpenGL distribucije
- GLUT – glut.h – nije deo OpenGL distribucije
 - Rutine za rad sa prozorima (platformski nezavisne)
 - Nije deo OpenGL distribucije
 - Razvoj obustavljen u verziji 3.7 (2000.)
 - Postoje zamene (freeGLUT, GLFW)
- Druge
 - Qt toolkit, FLTK , ...

OpenGL prateće biblioteke (Java)

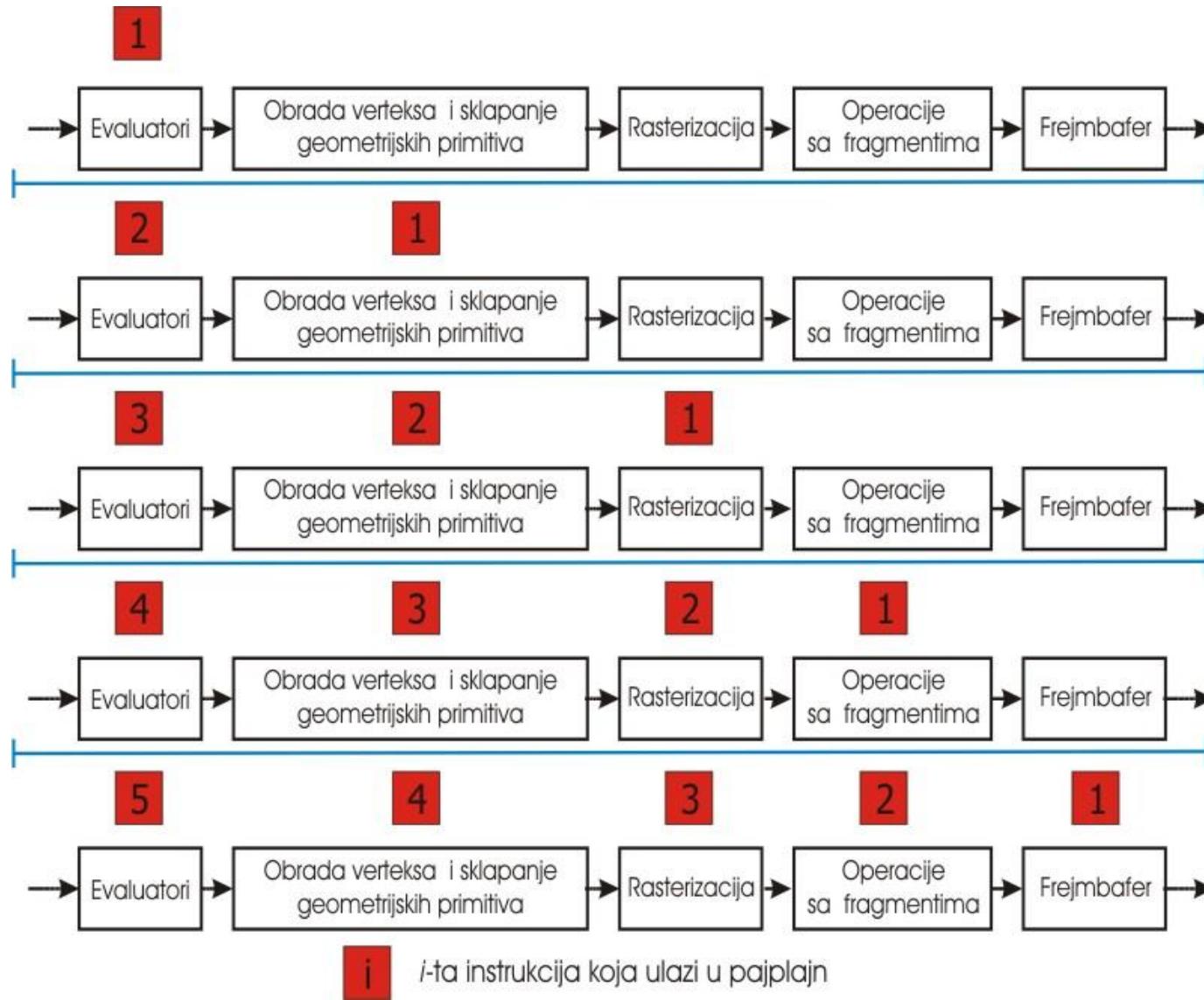
- Dve najpopularnije biblioteke
 - JOGL (<http://jogamp.org>)
 - LWJGL (<https://www.lwjgl.org>)
- Podržavaju i OpenCL, OpenAL, ...
- Suštinski koriste JNI i predstavljaju omotač

Struktura OpenGL programa

- ↔ Platformski nezavisno
- Platformski zavisno

OpenGL 1.x-2.x – tok podataka

Primitive

- Osnove primitive su
 - tačke
 - linije
 - poligoni
- Sve primitive su opisane pomoću temena :
 - tačka se zadaje jednim temenom
 - linija se opisuje pomoću krajnjih temena (duž)
 - poligon se opisuje nizom temena
- Teme (eng. *vertex*)
 - interna predstava tačke u hardveru
 - npr. dva ili tri broja u pokretnom zarezu koji definišu koordinate
 - sva računanja se obavljaju nad trodimenzionalnim temenima

Definisanje primitive

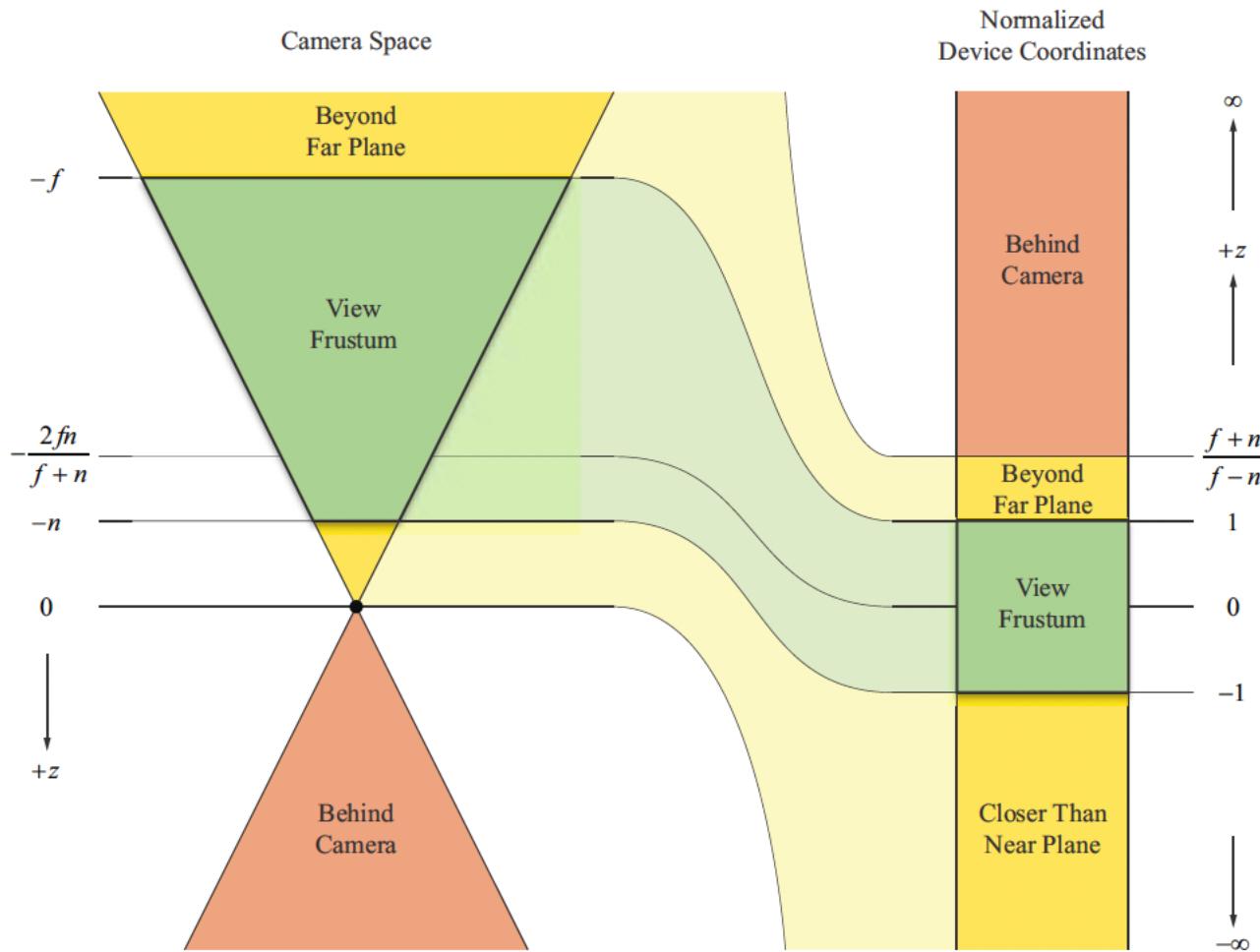
- Sve primitive su opisane pomoću temena
- Teme se zadaje pomoću nekoliko parametara
 - Koordinate (x, y, z, w)
 - Podaci o vektoru normale u temenu (n_x , n_y , n_z)
 - Podaci o teksturi koja se koristi
 - Boja (RGBA ili indeks)
 - Podaci o ivici (edge-flag)
- Svi ovi podaci procesiraju se zajedno
- Detalji o geometrijskim podacima
će biti kasnije objašnjeni

Temena (vertices)

- OpenGL radi sa homogenim koordinatama [x, y, z, w]
- Ukoliko w nije navedeno, podrazumeva se w=1.0
 - ukoliko je w različito od 0, homogene koordinate se mapiraju u $[x/w, y/w, z/w]$ 3D koordinate
 - w=0.0 označava zamišljenu tačku u beskonačnosti
- OpenGL “ne ume najbolje da se snađe” kada je w<0.0 (specifikacija dopušta proizvođačima da sami odluče šta da rade)
- Sve tačke se tretiraju kao 3D
- Ukoliko z koordinata nije specificirana, podrazumeva se da je njena vrednost 0.0

Perspektivna projekcija

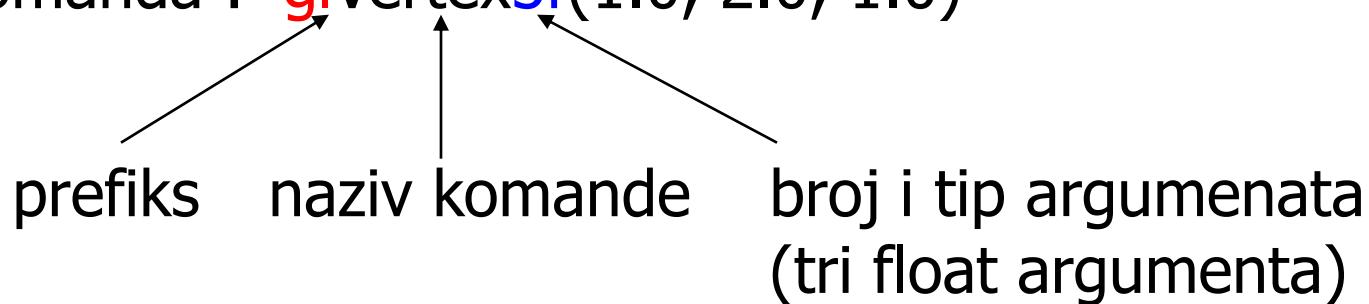
- preslikavanje dubine -

OpenGL sintaksa

tip	prefiks	primer
poziv procedure	gl	glEnd()
konstanta	GL_	GL_POINTS
tip podataka	GL	GLfloat

Tipična komanda : `glVertex3f(1.0, 2.0, 1.0)`

OpenGL sintaksa

OpenGL tip	Interna predstava	C tip	Sufiks
GLbyte	8-bitni ceo broj	char	b
GLshort	16-bitni ceo broj	short	s
GLint, GLsizei	32-bitni ceo broj	long	i
GLfloat, GLclampf	32-bitni broj u pok. zarezu	float	f
GLdouble, GLclampd	64-bitni broj u pok. zarezu	double	d
GLubyte, GLboolean	8-bitni pozitivan ceo broj	unsigned char	ub
GLushort	16-bitni pozitivan ceo broj	unsigned short	us
GLuint, GLenum, GLbitfield	32-bitni pozitivan ceo broj	unsigned long	ui
		unsigned int	

OpenGL sintaksa – primer

Specifikacija temena :

- **void glVertex{2 3 4}{s i f d}[v] (TYPEcoords) ;**
 - Temena se mogu specificirati sa 2, 3 ili 4 koordinate
 - **TYPEcoords** su koordinate temena predstavljene u formatu koji odgovara sufiksima komande
- Primer :

glVertex2s(1,0); ← [1.0, 0.0, 0.0, 1.0]

glVertex3d(4.0,2.5,0.3); ← [4.0, 2.5, 0.3, 1.0]

glVertex4f(1.f,0.8f,0.f,3.f); ← [1.0, 0.8, 0.0, 3.0]

GLfloat koord[3]{1.0f, 5.0f, 18.4f};

glVertex3fv(koord); ← [1.0, 5.0, 18.4, 1.0]

OpenGL – boja temena

Boja se zadaje pomoću jedne od sledećih komandi
(pre zadavanja temena):

```
void glColor3{b i f d ub us ui}(TYPE r, TYPE g, TYPE b)
void glColor3{b i f d ub us ui}v(TYPE *color)
void glColor4{b i f d ub us ui}(TYPE r, TYPE g, TYPE b, TYPE a)
void glColor4{b i f d ub us ui}v(TYPE *color)
```

Primer (ekvivalentne naredbe, sve postavljaju crnu boju) :

```
glColor3f(0.0f, 0.0f, 0.0f);
glColor3b(-128, -128, -128);
glColor3ub(0, 0, 0);
unsigned int boja[3] = {0, 0, 0};
glColor3uiv(boja);
```

OpenGL begin/end par

- glBegin() / glEnd() – specificira vrstu primitive i kraj njenog definisanja
- Između njih se pomoću glVertex*() specificira lista temena
- Temena koja se specificiraju između ovih komandi čine jednu primitivu
- Postoji ograničenje u vidu komandi koje moguće upotrebiti između glBegin() i glEnd()
- Primer :

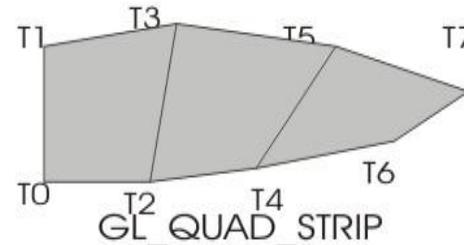
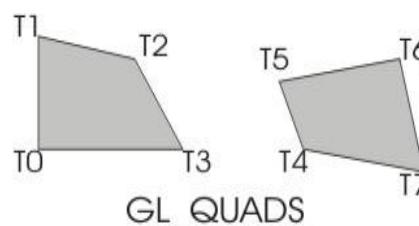
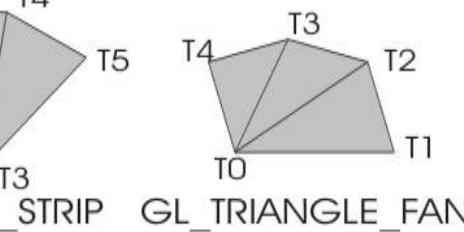
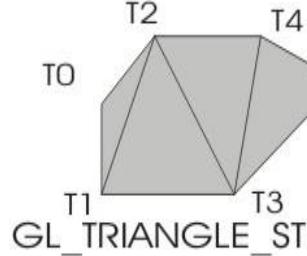
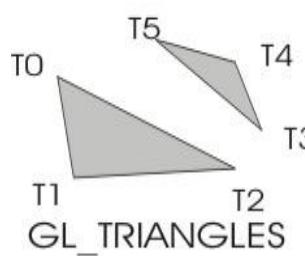
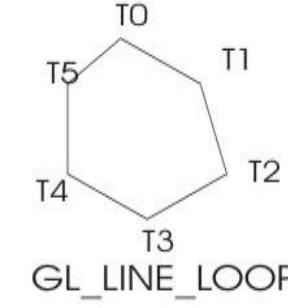
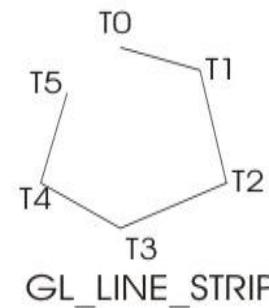
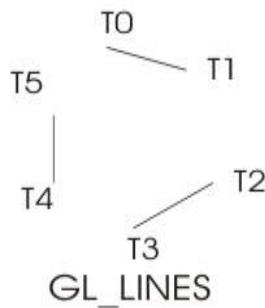
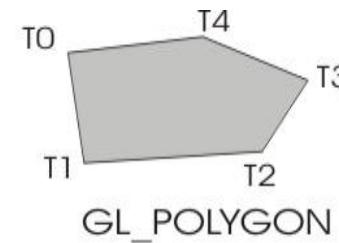
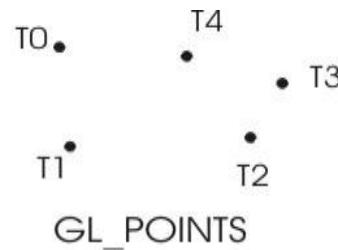
```
glBegin(GL_POLYGON);
    glVertex2f(0.0f, 0.0f);
    glVertex2f(1.0f, 0.0f);
    glVertex2f(0.5f, 0.866f);
glEnd();
```

OpenGL – glBegin()

- **void glBegin(GLenum mode);**
 - označava početak sekvence komandi za opis primitive
 - **mode** određuje tip primitive

vrednost	značenje
GL_POINTS	crta individualne tačke
GL_LINES	parovi tačaka se interpretiraju kao individualne linije
GL_LINE_STRIP	svi segmenti su povezani u liniju
GL_LINE_LOOP	kao i prethodno, samo što je dodat segment između poslednje i prve tačke
GL_TRIANGLES	po tri tačke obrazuju jedan trougao
GL_TRIANGLE_STRIP	kao i prethodno, samo što jedna tačka može biti teme više trouglova
GL_TRIANGLE_FAN	po tri tačke obrazuju trouglove pri čemu nulta tačka pripada svakom trouglu
GL_QUADS	po četiri tačke obrazuju četvorouglove koji se crtaju
GL_QUAD_STRIP	kao i prethodno, samo što jedna tačka može biti u više četvorouglova
GL_POLYGON	sve tačke obrazuju jedan poligon

OpenGL – glBegin()

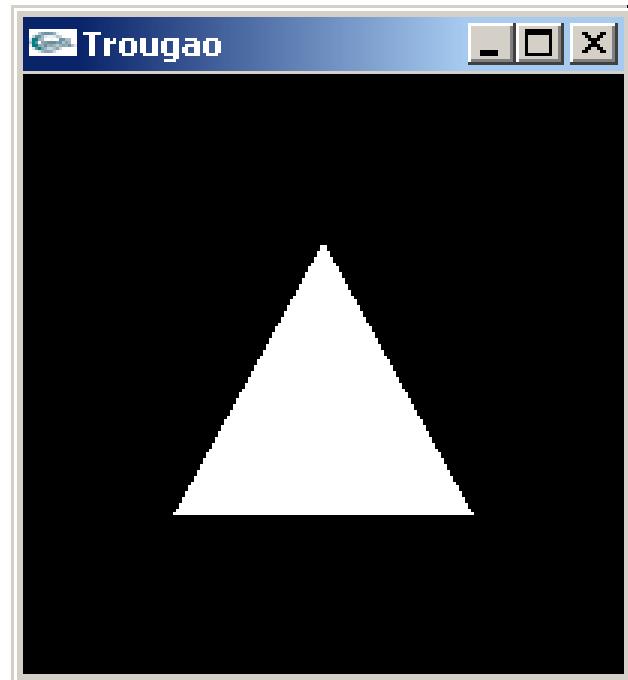
OpenGL – glBegin()/glEnd()

- Komande koje se mogu koristiti unutar glBegin()/glEnd()

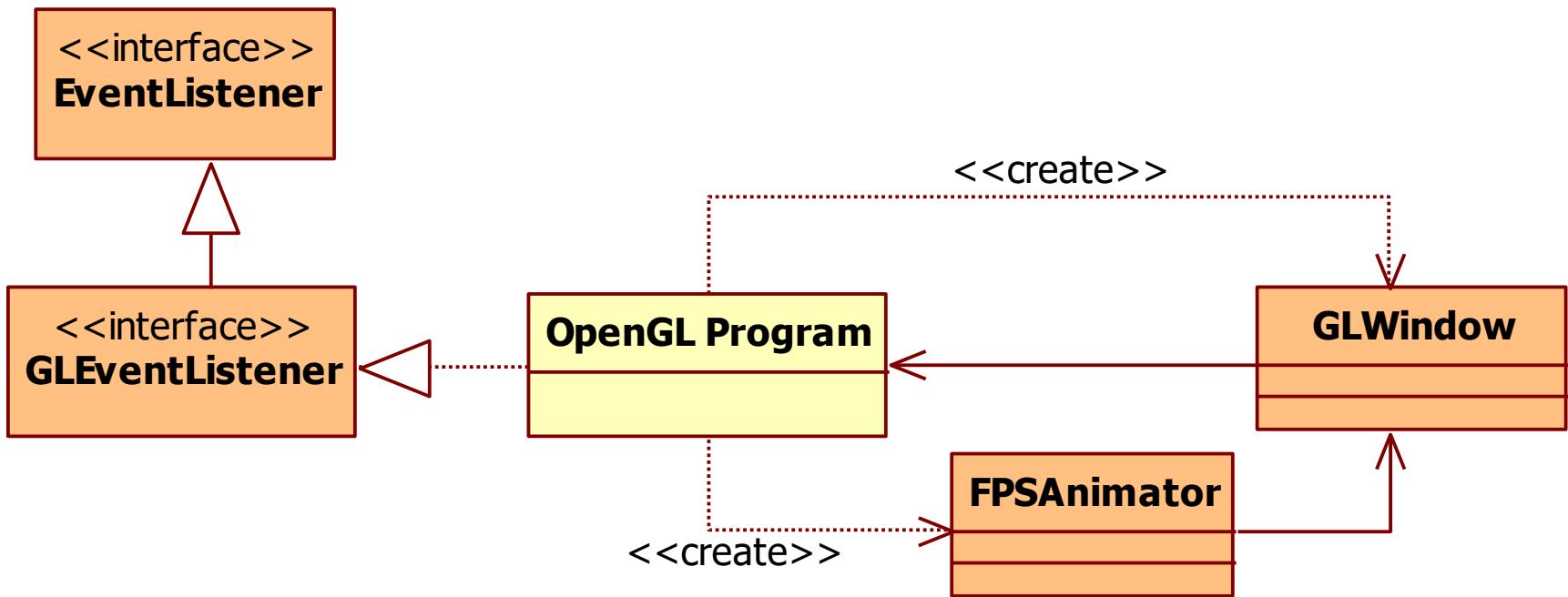
naziv	namena
glVertex*()	zadaje koordinate tačke
glColor*()	postavlja tekuću boju
glIndex*()	postavlja tekući indeks
glNormal*()	postavlja koordinate vektora normale
glTexCoord*()	postavlja koordinate teksture
glEdgeFlag*()	kontroliše crtanje ivica
glMaterial*()	postavlja osobine materijala
glArrayElement()	objedinjeno zadavanje parametara
glEvalCoord*(), glEvalPoint*()	parametarski generiše koordinate temena
glCallList(), glCallLists()	izvršava displej listu (liste)

OpenGL – primer (jezik C)

```
main() {  
    Inicijalizuj_prozor();  
    glClearColor(0.0, 0.0, 0.0, 0.0);  
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT);  
    glColor3f (1.0f, 1.0f, 1.0f);  
  
    glBegin(GL_POLYGON);  
        glVertex2f(-0.5f, -0.5f);  
        glVertex2f(0.5f, -0.5f);  
        glVertex2f(0.0f, 0.5f);  
    glEnd();  
  
    glFlush();  
    Održavaj_prozor_na_ekranu();  
}
```


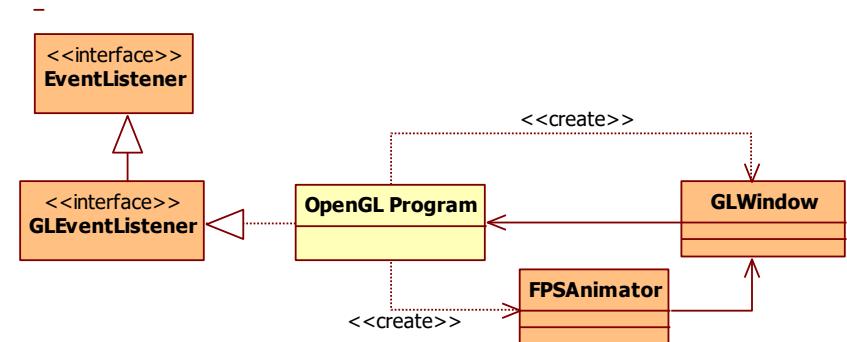
OpenGL – Izgled Java programa (JOGL)

JOGL – jednostavan program

```
package OpenGL_L01;  
import javax.media.opengl.GLAutoDrawable;  
import javax.media.opengl.GLCapabilities;  
import javax.media.opengl.GLEventListener;  
import javax.media.opengl.GLProfile;  
import com.jogamp.newt.event.WindowAdapter;  
import com.jogamp.newt.event.WindowEvent;  
import com.jogamp.newt.opengl.GLWindow;  
import com.jogamp.opengl.util.FPSAnimator;  
import javax.media.opengl.GL;  
import javax.media.opengl.GL2;  
import javax.media.opengl.glu.GLU;
```

```
public class OpenGLBasic implements GLEventListener { // Renderer  
    private static String TITLE = "JOGL 2 - Basic OpenGL demo"; // title  
    private static final int WINDOW_WIDTH = 640; // width of the drawable  
    private static final int WINDOW_HEIGHT = 480; // height of the drawable  
    private static final int FPS = 60; // animator's target frames per second
```


JOGL – jednostavan program

```
/** Constructor */
public OpenGLBasic() {}

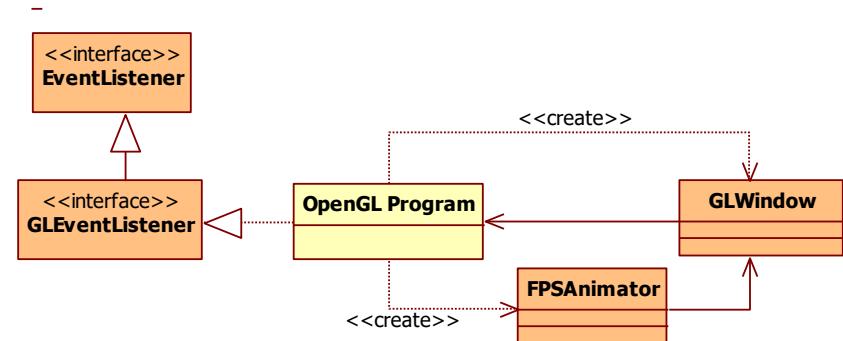
/** The entry main() method */
public static void main(String[] args) {
    // Get the default OpenGL profile,
    // reflecting the best for your running platform
    GLProfile glp = GLProfile.getDefault();

    System.out.println(glp.getGLImplBaseClassName());
    System.out.println(glp.getImplName());
    System.out.println(glp.getName());

    // Specifies a set of OpenGL capabilities, based on your profile.
    GLCapabilities caps = new GLCapabilities(glp);

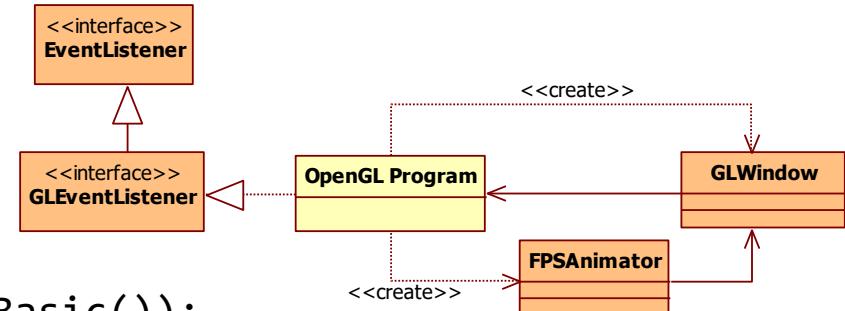
    caps.setAlphaBits(8);
    caps.setDepthBits(24);
    System.out.println(caps);

    // Create the OpenGL rendering canvas
    GLWindow window = GLWindow.create(caps);
```


JOGL – jednostavan program

```
// Create a animator that drives canvas' display() at the specified FPS.  
final FPSAnimator animator = new FPSAnimator(window, FPS, true);  
  
window.addWindowListener(new WindowAdapter() {  
    public void windowDestroyNotify(WindowEvent arg0) {  
        // Use a dedicate thread to run the stop() to ensure that the  
        // animator stops before program exits.  
        new Thread() {  
            public void run() {  
                animator.stop(); // stop the animator loop  
                System.exit(0);  
            }  
        }.start();  
    };  
});  
  
window.addGLEventListener(new OpenGLBasic());  
window.setSize(WINDOW_WIDTH, WINDOW_HEIGHT);  
window.setTitle(TITLE);  
window.setVisible(true);  
animator.start();  
}
```


JOGL – jednostavan program

```
/** Called back by the drawable to render OpenGL graphics */
@Override
public void display(GLAutoDrawable drawable) {
    render(drawable);
}

/** Called back before the OpenGL context is destroyed. */
@Override
public void dispose(GLAutoDrawable drawable) { }

/** Called back by the drawable when it is first set to visible,
and during the first repaint after the it has been resized. */
@Override
public void reshape(GLAutoDrawable drawable,
                    int x, int y, int weight, int height) { }
```

JOGL – jednostavan program

```
/** Called back immediately after the OpenGL context is initialized */
@Override
public void init(GLAutoDrawable drawable)
{
    GL2 gl = drawable.getGL().getGL2();
    gl.glClearColor(0.0f, 0.0f, 0.0f, 0.0f);
    gl glColor3f(1.0f, 1.0f, 1.0f);
}

/** Render the shape (triangle) */
private void render(GLAutoDrawable drawable) {
    GL2 gl = drawable.getGL().getGL2();

    gl.glClear(GL.COLOR_BUFFER_BIT);

    gl.glBegin(GL.GL_TRIANGLES);
    gl glVertex2f(-0.5f, -0.5f);
    gl glVertex2f(0.5f, -0.5f);
    gl glVertex2f(0, 0.5f);
    gl glEnd();
}
```

